

Evde patron çocuklar

İnsan Kaynakları Direktörü Zeynep Yazgan Akıalp, Medikal Direktör Dr. Meltem Telaferli, Pazarlama Stratejileri Direktörü Hatice Kurtar Demiray, Finans Direktörü Ceylan Güzekin ve Pazarlama ve Satış Hizmetleri Direktörü Aylin Okutan, ilaç şirketi



Zeynep MENGİ

Merck Sharp Dohme (MSD) Türkiye'nin 5 kadın yöneticisi. Onlar aynı zamanda erkeklerin ağırlıkta olduğu ilaç sektöründe MSD Türkiye'nin 9 kişilik yönetim kadrosunda yıllardır yer alıyorlar. Kadın yöneticiler anlaşamaz (ön) yargularını kabul etmeyen bu yöneticiler 3 yıldır birlikte çalışıyor. Genelde erkeklerin görüldüğü yönetici katında yıllardır çalışan bu 5 kadın, erkeklere göre duygusallıklarını ve mantıklıların daha iyi harmanladıklarını söylüyorlar. Ceylan Güzekin'e göre kadınlar daha komplike düşünebiliyor, her detayı görebiliyor. Güzekin, kadın erkek formasyonuna baktığında kadınların detayları daha çabuk farkedebildiğini ve ayrıca sahip oldukları ana yapıyla çözüme çok daha rahat gidebildiklerini söylüyor. Kadın olmanın avantajını "Çocukluktan beri çok şey düşünmek ve çok şey yapma hevesinde olmak" diye açıklayan Zeynep Yazgan Akıalp erkeklerin daha yalın olduğunu belirtiyor. "Biz daha fazla şeyi hayatımızda tutmak istiyoruz. Profesyonel hayata güzel yansıyan bir özellik." Aylin Okutan ise iş hayatına kadınsı bir takım şeyleri yansıtmamanın çok önemli olduğunu düşünüyor. "Çalışma ortamında kadınların karmaşık duygusallıklarını biraz arka planda bırakmaları gerekiyor. Bir kadın yönetici olarak bu konuda kadın olmanın farklılıklarını iş hayatına yansıtmamak gerektiğini düşünüyorum. Cinsiyeti kapıda bırakmak gerekiyor bence. Ben de bir yönetici olarak bazen bir erkekle çalışmayı tercih edebiliyorum, çünkü kadınlar kontrol edemedikleri duygusal olayları ve moral bozukluklarını işe yansıtabiliyorlar. Bence bunları bir çizgiyle ayırıp iş hayatına profesyonel yaklaşmak gerekiyor."

Hem yönetici hem anne

Tabii iş sadece kadın yönetici olmakla bitmiyor. Cinsiyetin getirdiği bazı sorumluluklar da oluyor. Mesela anne olmak. Bu koşur- ma içinde hem evi hem işi idare edebilmek gerekiyor. Hatice Kurtar Demiray evde herşeyi annelerin çekip çevirdiğini söylüyor. Hatta babalar bile çocuklarına 'Git annene

Kadın yöneticiler birbirleriyle anlaşabilir mi, erkeklerden farklı ne özellikleri var, hem yönetici hem anne olmak zor mu? İlaç şirketi MSD Türkiye'nin 5 kadın yöneticisiyle iş dünyasında kadın olmayı, özel hayatlarını ve bunları nasıl dengede tuttuklarını konuştuk.



Şirkette onlar, evde çocuklar patron

■ Kadınlar, erkek işi gibi görülen yöneticiliği ele geçirmeye başladı. Fakat onların işi biraz daha zor. Hem şirketi hem de evi idare etmeleri gerekiyor. Yönetici olan bu kadınların patronları ise çocukları.

Zeynep MENGİ'nin haberi sayfa 3

HURRIYET İK 31.05.2009

zor!' diyor. Demiray "İşte yöneticiyken 'bu böyle olacak' dersiniz ve olur ama evde çocuğa öyle diyemezsiniz. Onu ikna etmek, bir orta yol bulmak zorundasınız. Çocuğunuza söz geçirebiliyorsanız işinizi de çok rahat yönetebilirsiniz." Yöneticiliğin anneliğe katkısı olduğunu söyleyen Meltem Telaferli, planlamayı, önceliklendirmeyi, zamanı nerede nasıl kullanılmasını gerektiğini öğreniyorsunuz diyor. "İş hayatında eğitimler alıyoruz. Bu eğitimler kişisel olduğu için sadece yöneticilik yaparken değil, özel hayatınızda da uyguluyorsunuz. Özel hayatınızda da çevremizdeki insanları iyi organize edebiliyoruz. İnsan kaynağını da iyi kullanmayı öğreniyoruz."

Birçok işi bir arada yürüten kadın yöneticilerin çok planlı programlı olması gerekiyor. Haftalık programlar yaparak düzeni sağlayabilen kadın yöneticiler pazartesiden başlayarak bütün haftayı planlıyorlar. Başka türlü işin içinden çıkılmadığını söyleyen Güzekin: "Beynimiz bu şekilde çalışmaya başlıyor. İş ve ev için ayrı önceliklerimiz oluyor. Erkeklerin bu kadar detaylı düşünmesi gerekmiyor ve bu nedenle önceliklendirme yetilerini geliştirmiyorlar" diyor. Programlı olunmadığında iş ve evi birlikte götürmenin imkansız olduğunu söyleyen Demiray planlama yapılmadığında iş evin önüne geçiyor diyor. "Kızımın okulundaki akademik takvimi önceden alıyorum. Ne zaman neler var kendi ajandama geçiriyorum ki işle ilgili bir randevu verirken okulla ilgili birşeyi

kaçırmayayım." Kadın yöneticinin doğum yaptığı zaman iş hayatından belki bir sene uzak kalacağını söyleyen Okutan, bu sebeple genelde kadın çalışanların üst düzey pozisyonlara yükselmesinin daha zor olduğunu düşünüyor. "Türk erkekleri maçoğlu hala biraz üstlerinde taşıyor. Kadınların evden uzun zaman uzak kalmaları aile yaşantısını olumsuz yönde etkileyebilir. İş hayatında kadın olmak bütün bunları göze alabilmeyi gerektiriyor."

Eş desteği önemli

Her başarılı erkeğin arkasında bir kadın, her başarılı kadının arkasında da bir erkek oluyor mutlaka. Kadın yöneticiler bu kadar yoğun çalışmada eşlerinin desteği olmadan işlerinin yürümeyeceğini ve evde herkesin bir rolü olduğunu söylüyor. Örneğin Demiray iş için günlerce yurtdışında olduğu dönemlerde 3 aylık bebeklerine eşini bakmış. İşte patronun kendileri, evde ise patronun çocuk olduğunu söyleyen Telaferli iş hayatındaki jargonların eve taşındığını belirtiyor. "Eşim oğluma, 'İkimiz de yaptıklarımızı annene raporluyoruz' diyor. Eve geldiğimde o oldu mu, bu halledildi mi, sunlar geldi mi diye değerlendirme alıyorum." İş işte, ev evde kalır söyleminin yalan olduğunu vurgulayan Telaferli, hayatın bir bütün olduğunu, işteki mutluluğun ya da problemin eve taşındığını, aynı şekilde evdeki olayların da işe yansındığını söylüyor.

Birbirlerine yemek tarifi veriyorlar

Kadınların yönetici olmasıyla bu değişimin ilk yaşandığı organizasyonlarda kadın yöneticilerin kendilerine erkeksi bir model benimsemiş olabileceğini ve bunun sonucu olarak erkeksi tavırlar sergileyebileceklerini söyleyen Akıalp, MSD Türkiye'de kadın yöneticilerin hep olduğunu, bu nedenle de kendileri dışında bir tavır sergileme ihtiyacı hissetmediklerini belirtiyor. "Hepimiz kadınsız, eşsiz, annemiz ve bunlarla da barışız. Bunlar yokmuş gibi yaşamıyoruz." Arada birbirlerine yemek tarifi verdiklerini, çocukları için birlikte okul araştırdıklarını söyleyen yöneticiler, iş hayatı dışındaki konular için de birlikte hareket ediyorlar. Telaferli, eski çalıştığı yerde kızına hamile kaldığında ürün müdürü olarak görev almış. Durumunu müdürüyle paylaştığında kendisine söylenen ilk şey "Peki ürünler ne olacak?" olmuş. MSD Türkiye'de saygı gördüklerini söyleyen yöneticiler, bize nasıl davranılıyorsa biz de başkalarına böyle davranmaktan çekinmiyoruz, diyorlar. Aynı dönemde babasını kaybeden ve hamile kalan Zeynep Yazgan Akıalp, bu zor süreçte şirketin sunduğu çözümlerle ayakta kaldığını söylüyor. "Güvene dayalı bir anlayış vardı. Kurumuma işin zamanında ve beklenen nitelikte gerçekleşeceğine dair güvence vermiştim. Sabah işe daha geç gelme konusunda esnek davranıldı ve hiç sorgulanmadım. Kısa süreli çözümlerdi ama o dönemlerde haftalar bile çok farkediyordu."